

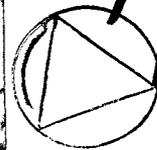
סינמטק

סרטי החודש
תשקיף ביקורת

ינואר 1983
גליון מס' 12

① סינמטק: ערב זה
אסניני קולעל 1983
ינואר # 12

② תל חייתר סינמטק ת"א
ינואר 1983

קרול לור כוכבת הסרט "פנטסטיקה"

FANTASTICA

פנטסטיקה

* קרול לור (סרט מתוק)

בכורה ארצית
בקרום
בקולנוע תמוז
רמת אביב

הפצה: סרטי דוד ארנון

עירית תל-אביב-יפו
אוניברסיטת תל-אביב
הארכיון הישראלי לסרטים
**תוכנית סינמטק תל-אביב,
חודש ינואר 1983**

- תוכנית הסינמטק לחודש ינואר:**
1. מסרטי הבמאי אריק רוהמר.
 2. אמריקה בעיני במאים אירפאיים.
 3. הבמאים האמריקאים הגדולים – חלק ב'
 4. הוליווד בשנות השלושים – בט דיוויס
 5. סרעם ברזילאים
 6. הקרנות מיוחדות.

בעיבוד לרומן של אלכסנדר דיומא הבן. ספור אהבתה של צעירה הגועת בזרועות אהובה. המבוסס בידי ג'ורג' קיוקור מי שנחשב לבמאי הנשים של הוליווד. (108 דקות).

מוציא 8.1

93.30 נקודת זאברסקי (ארה"ב 1970)

ZABRISKIE POINT

בימאי: מיכלאנג'לו אנטוניוני
Michelangelo Antonioni
שחקנים: ריהה הלפרין, מרק פרשט, רוד טיילור, פול פיקס. מערכת היחסים בין סטודנט מרדן מלוס אנג'לס לבין נערה תועת דרך. תנוכתו הישרה של אנטוניוני ("המדבר האדום", "זהות גנובה") למהומות הסטודנטים באוניברסיטאות ארה"ב בשנות השישים ונבואה אפוקליפטית הצופה את כליונה של החברה האמריקאית המתפוררת. (110 דקות).

10.1 יום שני
19.00 האספנית (צרפת 1966)

LA COLLECTIONNEUSE

ERIC ROHMER
בימאי: אריק רוהמר
שחקנים: היידה פוליטוף, פאטריק בושו, דניאל פומרל, סיימור הרצברג.
מפגש בין גבר המבלה את חופשתו בריביירה הצרפתית לבין נערה המתמחה באסוף גברים למיטתה, עומדים במרכז "ספור המוסר" הרביעי של רוהמר. (90 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

ילדה יפה (ארה"ב 1978) 21.30

PRETTY BABY

Louis Malle
בימאי: לואי מאל
שחקנים: ברק שילס, קייט קארדין, סתן סאראנדון, פרנסס פיי.

סרט האמריקאי הראשון של לואי מאל מתרחש ברובע האזרחי האדומים של ניו-אורליאנס בשנות שגשוגו – 1912. גיבורי הסרט הם צלם תמהוני המצלם דיוקני זונות בבית בושת וילדה יפה בת 12 שנולדה וגדלה בבית בושת ומיועדת מראשית חייה להיות זונה. (135 דקות).

נער המטעים (ברזיל 1965) 21.30

PLANTATION BOY/MENINO DE ENGENHO

Walter Lima
בימאי: וולטר לימה
שחקנים: סרטו הארוך הראשון של וולטר לימה, עתרו לשעבר של גלאובר רושה ואחד הבימאים המובילים של תנועת ה"סינימה נובו" מתרחש ב-1920. בתקופה הראשונה של המכאניזציה והתייעוש בברזיל. ההתרחשויות מתוארות מבעד לעיניו של ילד, קארליניו, שנשלח למטעי הסוכר של סבו לאחר מותה האלים של אמו. גיבוריו של לימה נשארים תמיד אנושיים, בני אדם שנקלעו בעל כרחם לתקופה של שינויים מפליגים. (85 דקות). (דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית).

יום ראשון 9.1

93.00 במזל אריה (צרפת 1959)

LE SIGNE DU LION

Eric Rohmer
בימאי: אריק רוהמר
שחקנים: ג'ס האן, ואן דה, מישל ג'ירארדון
סרטו הארוך הראשון של אריק רוהמר הוא מעין מחקר על יכולת ההתדרדרות והניווט של בן אנוש. קומפחיתור צעיר מוצא את עצמו בחודשי הקיץ – שעה שכל תושבי פריס מבלים את חופשתם מחוץ לעיר – ללא ידיים, מזון, קורת גג לראשו או בגדים וכל הסובב אותו הופך עוין. הוא מתדרדר והופך לקלשאר. סימו של הסרט מפתיע. (100 דקות) (דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

הבימאים האמריקאים הגדולים – ג'ורג' קיוקור 20.30

GEORGE CUKOR

סגנון, אלגנטיות וטעם טוב הם המאפיינים את ג'ורג' קיוקור. הוא מוכר כבימאי של שחקנים או יותר נכון בימאי של נשים. ב-1964 זכה בפרס אוסקר על סרטו "גברתי הנארה". בסרט קצר זה מובאים קטעים מן הסרטים: BILL OF DIVORCEMENT, CAMILLE, LITTLE WOMEN, DAVID COPPERFIELD, DINNER AT EIGHT, THE ACTRESS.

ועוד. (57 דקות. דובר אנגלית ללא תרגום).

הגברת עם הקמליות (ארה"ב 1936) 21.30

CAMILLE

George Cukor
בימאי: ג'ורג' קיוקור
שחקנים: גרטה גארבו, רוברט טיילור, לינול בארימור, הנרי דניאל.
גרטה גארבו בתפקידה הידוע ביותר, מרגריט גוטייה,

PROPHECY

John Frankenheimer

11.1 יום שלוש
19.00 בכורה ארצית – מדע בדיוני
הנבואה (ארה"ב 1979)

בימאי: ג'ון פרנקנהיימר

הבימאים האמריקאים הגדולים — אלפרד היצ'קוק
ALFRED HITCHCOCK 21.00
 בקטעים המובאים מן הסרטים: "פסיכו", "הצפורים", "ההמסך הקרוע" מנסים יוצרי הסרט להדגיש את המאפיינים של אמן המתח, אלפרד היצ'קוק שסרטי המתח והאימים שלו הפכו לסיוטי לילה כמעט לכל צופיו, היצ'קוק מודה שהוא מבודד כמו הקהל שלו. השימוש המיוחד בקול, בעריכה והחוש היוזאלי המפותח שלו יחדיו מובילים את הצופה מחוץ לסרט לתוך ההתרחשות. (דקות) 57. דובר אנגלית ללא תרגום.

PSYCHO 21.30
Alfred Hitchcock
 בימאי: אלפרד היצ'קוק
 שחקנים: אנתוני פרקינס, ג'אנט לי, ורה מיילס, ג'ון גאבין. סרט המפורסם ביותר של היצ'קוק החושף את כל הפחדים החבויים בתוכנו. בסרט זה הסצינה המפורסמת ביותר בתולדות הקולנוע, סצינת הרצח במקלחת הכוללת 70 "שוטים" תוך 45 שניות שהיא מלאכת מחשבת בפני עצמה. הסרט כולו מבריק ומרגש וסוחף אותנו הצופים לרגשות שונים מאלו שהתרגלנו אליהם בקולנוע תוך שבירת המוסכמות. (109 דקות).

BYE BYE MONKEY 17.1
Marco Ferreri 19.00
 בימאי: מארקו פריי
 שחקנים: ז'ראר דפארדייה, מרצ'לו מאסטרויאני, ג'יל לורנס.
 אלגוריה של פריי על שקיעת המערב וסופו של הגבר המודרני. שלושה גברים טיפוסיים מוצאים על גדות נהר ההדסון את גייתו של קינג קונג. על רקע זה נפרשת מערכת יחסים של יאוש, הרס עצמי וחיפוש האדם אחר רגשותיו האמיתיים. (114 דקות).

NICHOLAS RAY 21.00
 סרט בן 58 דקות על הבימאי ניקולס ריי. ב-1957 הצהיר ג'ורג' לורנס "שהקולנוע הוא ניקולס ריי", הסרט שלפנינו מתאר יום, לילה ובוקר בחוותו של ניקולס ריי, בעת הכנת סרט ילילתי בהפקת הסטודנטים שלו. פרנסואז טרופי אומר באתר הראיונות בין השאר שהסרט "גינז נטאר" חשוב עבורו יותר מאשר לריי עצמו. בסרט משולבים קטעים מן הסרטים:
 KNOCK ON ANY DOOR, REBEL WITHOUT A CAUSE
 KING OF KINGS. (דובר אנגלית ללא תרגום).

JOHNNY GUITAR 21.30
Nicholas Ray
 בימאי: ניקולס ריי
 שחקנים: ג'ואן קראופורד, סטרלינג היידן, ארנסט בורגנין. מערכון אהבה בארוקי יוצא דופן על יריבות בין שתי נשים: בעלת המסבאה ויינה, ומולה אמה, העומדת בראש תושבי העיירה הסמוכה. בסכסוך משתלבת פרשיית אהבים בין ויינה ובין אקדוחן המכונה בשם ג'וני גיטאר. ניקולס ריי הפך את הקדום של המערבון ויצר את אחד הסרטים היפים שנעשו אי פעם. 110 דקות. (דובר אנגלית ללא תרגום).

MA NUIT CHEZ MAUD 18.1
Eric Rohmer 19.00
 בימאי: אריק רוהמר
 שחקנים: ז'אן לואי טרינטיאן, פרנסואז פאביאן, מררי-כריסטיין בארו.
 העיירה המרכיבת בין ששת "ספורי המוסר" של רוהמר והספורי השלישי בסדרה. במרכז העלילה גבר קתולי (ז'אן לואי טרינטיאן), בעל השקפת עולם מאד מסוימת על האנשים ועל הסובב אותו, שבפגישה לילית אחת בא במגע עם השקפת עולם שונה לחלוטין משלו. הוא מתפתה ואפילו מנסה לקבל אותה השקפה ולהשתנות. אך לבסוף שב אל דרכו הקודמת. (110 דקות).

שחקנים: טליה שייר, רוברט פוקטורת, ארמנד סאנטו. סוכנות להגנה סביבתית משגרת רופא לאיזור מאובלס אינדיאנים בו נעלמו בעבר חברי משלחת מחקר ונולדים יצורים בעלי מוטציות מחורות. (102 דקות).

הנבואה 21.30
 ראה הצגה ראשונה

יום רביעי 12.1
צ'ינהטאון (ארה"ב 1974) 19.00

CHINATOWN
ROMAN POLANSKY
 בימאי: רומן פולנסקי
 שחקנים: ג'ק ניקולסון, פיי דאנאוי, ג'ון יוסטון, רומן פולנסקי.
 בלש פרטי בלוס אנג'לס נשכר ע"י הפיהה מיסתורית לספק הוכחה על בגידותיו של בעלה ומוצא עצמו בעולם של תככים בו אינו יכול לשנות דבר. פולנסקי משחרר את ז'אנר הבלש הפרטי של שנות הארבעים. במסגרת ריאליסטית נוקשה, משכנעת והדוקה בונה פולנסקי טרגדיה צינית על עולם אפרורי של שחיתויות וחולשות. (131 דקות).

OF HUMAN BONDAGE 21.30
John Cromwell
 בימאי: ג'ון קרומול
 שחקנים: לסלי הווארד, בט דיוויס, פרנסיס ד'ר, רג'ינאלד אוון.
 עיבוד קולנועי ליצירתו של סומרסט מודם שממר על אוטנטיות ואידיה זהים. סיפור של מלצרת חסרת מצפון ויחסיה המעוותים עם פליפ קרו, סטודנט צעיר התלוי בה בצורה אובססיבית. משחק מעולה של שני הכוכבים הפך את הסרט ליצירה יוצאת דופן. (83 דקות). (דובר אנגלית ללא תרגום).

מוצ"ש 15.1
 קן הקוקיה (ארה"ב 1975) 19.30
ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST
Milos Forman
 בימאי: מילוש פורמן
 שחקנים: ג'ק ניקולסון, לואיס פלטשר, וויליאם רדפילד, בראד דוויץ.
 מקמרפי, פושע קטן, מלא בשמחת חיים, מגיע לבי"ח לחולי רוח כדי שלא יצטרך לרצות את עונשו בכל נסיונותיו לנער את החולים בהם הם שרויים, עולים בתוהו, נוכח צוות העובדים הקפדן והמאובן בראשו עומדת אחות חסרת רגשות. (134 דקות).

DON GIOVANNI 21.30
JOSEPH LOSEY
 בימאי: ג'וזף לוזי
 שחקנים: רוג'רו ריימונדי, ג'ון מאקרדי, אדה מוזר, קירי טה-קאנאוה, חוזה ואן-רם.
 עיבוד לאופרה של מוצרט "דון ג'ובאני". לוזי מעניק פירוש כמעט פוליטי ורואה באופרה זו המשך לנושא שבו הרבה לעסוק בעבר: יחסים בין אדונים ומשרתים, גיוון המעמד השולט ועוזוים שיחליפו את כל מערכת בחברה. (176 דקות).

יום ראשון 16.1
אהבת אריות (צרפת 1969) 19.00

LIONS' LOVE
Agnes Varda
 בימאית: אגניס וארדה
 שחקנים: ויזה, ג'ורג' ראגני, ג'יימס ראדו.
 תוך כדי ביקור בלוס אנג'לס החליטה בימאית הקולנוע הצרפתית אגניס וארדה ("קליאו מ-5 עד 7", "האהבת שרה, האחרת לא") לעשות סרט על יחסו ורגשותיה לעיר ולהוליווד. התוצאה היא סרט לא עלילתי ולא דוקומנטרי אלא יצירה קולנועית שאיננה ניתנת לסיווג בשום קטגוריה. האירוויס מתרחשים בשולי החלום האמריקאי וג'יבורי הראשיים הם ויזה, חוכבת סטודיו של אנדי וארדה, ג'יימס ראדו וג'ורג' ראגני מבכירי המחוזות "שיער" ו"שירלי קלארק. בימאית סרטי מחתרת מניו-יורק. (100 דקות). דובר אנגלית ללא תרגום).

BARRAVENTO

Glauber Rocha

בימאי: גלאובר רושה
 שחקנים: אלדו טקסיארה, אנטוניו לואיס סאמפאניו.
 סרטו הארוך הראשון של רושה הוא אחד מסרטי המפתח של ה"סינמה נובו" הברזיליאני. העלילה מתרחשת לחופי ברהיה, בכפר דייגים קטן שתושביו הפרימיטיביים סוגרים לאילולי הים. השלוה המקומית נחרדת עם שובו לכפר של צעיר מקומי שחי תקופה ממושכת בעיר הגדולה. הסרט עוקב אחר מאמציו הנואשים לשרש את האמונות התפלות והרעות הקדומות ולהוביל את בני הלוה אל ההווה. סרט אקספרסיבי מרשים שהקו העלילתי שלו נע בין אלימות מתפרצת לסצינות שלוות בעלות יופי לירי (110 דקות). (דובר פורטוגזית תרגום אנגלית).

19.1 **יום רביעי**

19.00 **הפתיון הלבן** (ארה"ב 1978)

WHO'LL STOP THE RAIN

Karel Reisz

בימאי: קרל רייז
 שחקנים: ניק נולט, טיוסדי וולד, מייקל מוריארטי.
 סרטו האמריקאי השני של קרל רייז מטפל בהשפעות הפסיכולוגיות של מלחמת וייטנאם על החברה האמריקאית. עיתונאי ששירת בוטנאם מבריה בעזרת ידידו חבילת הירואין לארה"ב. בעקבות פעולה זו מעורבים גבורי הסרט במטע המונחה ע"י טירוף וחוסר הגיון ברור. סרט מרתק וצוות השחקנים מעולה. (126 דקות).

21.30 **היער המאובן** (1936 ארה"ב)

THE PETRIFIED FOREST

Archie Mayo

בימאי: ארצ'י מאי
 שחקנים: המפרי בוגרט, לסלי האוורד, בט דייוויס.
 גנגסטר אלים (בוגרט) מחזיק חבורה של בני ערובה במסעדה שבתחנת רחוק מבודדת באיור נידח באריזונה. בין בני הערובה צמד נאהבים, משורר (לסלי האוורד) והמלצרית העובדת במקום (בט דייוויס). (83 דקות. דובר אנגלית ללא תרגום).

22.1 **מוצ"ש**

19.30 **סטרושק** (גרמניה, 1977)

STROSZEK

Werner Herzog

בימאי: ורנר הרצוג
 שחקנים: ברונו ס, אדה מאטיס, קלמנט שיץ.
 סרט המבוסס על דמותו של ברונו ס. מי שכיבב כטרט הקודם של הרצוג "קספר האחר". ברונו משתחרר מבית הכלא ויוצא לארה"ב עם ידידיו, וזנה ושכן זקן. כדי לפתוח בחיים חדשים, אולם אמריקה היא עולם שברונו אינו מסוגל להתמודד איתו. (108 דקות).

VALENTINO

Ken Russel

21.30 **ואלנטינו** (בריטניה, 1977)
 בימאי: קן ראסל
 שחקנים: רידולף נוראיב, לסלי קארון, מישל פיליפס.
 דמותו של גיבור סרטי הראינוע, רידולף ולנטינו, המאהב הגדול בכל הזמנים והסגנון המיוחד של קן ראסל. (128 דקות).

23.1 **יום ראשון**

19.00

ROSELAND

James Ivory

רוזלנד (ארה"ב 1977)
 בימאי: ג'יימס אייבורי
 שחקנים: תרזה רייט, לו גאקובי, ג'רלדן צ'ילקין.
 שלושה סיפורים קצרים המתרכזים סביב אולם ריקודים גדול לאנשים מבוגרים ובודדים. רבוצת אנשים המנסים להגשים את אשליותיהם באולם ריקודים, אשליות שאינן עומדות במבחן. הספור הראשון מתאר אלמנה המכריחה את מחזרה, בשני מתוארת קשישה ומערכת יחסיה עם יגולו צעיר ובשלושי אשה קשישה המעמידה פני זמרת אופרה לשעבר. עיקר כוחו של הסרט הוא בתסריט המצויין שאיכותו ניכרת לא רק בארגון העלילה אלא גם בדיאלוג התמציתי ובעיצוב הדמויות הצבעוניות והחיוניות. (104 דקות).

20.30 **הבימאים האמריקאים הגדולים — וינסנט מינלי**

VINCENTE MINELLI

יצרני הסדרה על הבימאים האמריקאים הגדולים כחרו

לסיימה בוינסנט מינלי כאחד ממניחי היסוד להתפתחות הקולנוע באמנות. מינלי מוגדר כמשורר ואמן המצלמה מצליח לצצל נכון את תכונת העדרות לצייר את חלומותיו אם בצילום ישיר או בכוריאוגרפיה סוריאליסטית. מינלי אמנם נחרט בזכרוננו בשל מחזותיו המוסיקליים אך יצר גם דרגות לרוב. (57 דקות. דובר אנגלית ללא תרגום).

21.30 **אמריקאי בפריז** (ארה"ב 1951)

AN AMERICAN IN PARIS

Vincente Minelli

בימאי: וינסנט מינלי
 שחקנים: ג'ין קלי, לסלי קארון, אוסקר לוואנט.
 לטוויקס של ג'וז'י ג'ושון חיברו הבימאי וינסנט מינלי הזכוריאוגרף רדן ג'ין קלי את אחד הסרטים המוסיקליים המפורסמים. הסרט מספר על צייר אמריקני היושב בפריז וממתין להצלחה. מינלי יצר בלט קולנעי בו המוסיקה והרקודים הם חלק אינטגרלי מהעלילה. התפאורה מהווה המאז' לציירים הצרפתים הגדולים (טולוז לוטרק, אוטרילו, רנאר וסוד). (113 דקות). הסרט במצב בינוני.

24.1 **יום שני**

19.00

ערב סרטים עלילתיים קצרים

SHORT FICTION FILMS

הסינמטק יארח את מר היאלמר הופמן. ראש אגף התרבות של פנאקפורט, וממנהלי פסטיבל אוברהאון. מר הופמן יציג מבחר סרטים שהובאו במיוחד ליערב זה. לפני הסרטים נתנן אקדמה קצרה, בשפה האנגלית. התכנית כוללת סרטים נדירים שטרם הוקרנו בארץ בשיתוף ובאדיבות מכן גתה.

21.30 **הכומר והנערה** (ברזיל 1966)

THE PRIEST AND THE GIRL

Joaquim Pedro De Andrade

בימאי: יואכים פדרו דה אנדרדה
 סרטו השני של דה אנדרדה מבוסס על פואמה ברזילאית ידועה, "אהבה אפילו בתחרה לבנה" מאת קרלוס דרומוני דה אנדרדה. "הכומר והנערה" מתאר ספור אהבה טרגי. קייר כפרי מתאהב רעיערה הנשמרת בקנאות ע"י אביה היסודית חרטה ייות

LE SACRILEGE DE BEAUMINE

Eric Rohmer

בימאי: אריק רוהמר
 שחקנים: ז'אן קלוד בריאלי, אורורה קורני, ביאטריס רומן.
 ספור חמישי בסדרת "סיפורי המוסר". גבר בשנות הארבעים לחייו מבלה חופשת קיץ על שפת אגם ומפתח תשוקה נסתרת כלפי שתי בנות עשרה תוך כדי השתעשעות עם ידידתו. (105 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

21.30 **גאנגה זומבה** (ברזיל 1963)

GANGA ZUMBA

Carlos Diegues

בימאי: קרלוס דיגוס
 שחקנים: אנטוניו פיטאנייה.
 קרלוס דיגוס ("העיר הגדולה", "בני בני ברזיל"), אחד ממייסדי ה"סינמה נובו" מתאר בסרטו את "מרד העבדים האמריקאים הראשון". העלילה מתרחשת ב-1641 ועוסקת בתהליך התבגרותו הנפשית והפוליטית של נסיך שחור שנולד כעבד במטעי הסוכר בעוד סבו מולך על קולוניה חופשית של עבדים משוחררים בצפון מזרח ברזיל. סרט פוליטי ישיר, בעל דמויות סמבאיות המאופייין בתנועות מצלמה "גודארידיות". (99 דקות). דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית).

26.1 **יום רביעי**

19.00

אומנות האנימציה — תכנית יבוא מאנגליה, פרטים יפורסמו על לוח המודעות בסנימטק.

TROPICI

Gianni Amico

בימאי: גיאני אמיקו
 שחקנים: יואל בראסלס.
 אודיסאה של משפחה ברזיליאנית העושה את דרכה לאורך דרכיה המאובקות של ברזיל. מיגואל ומשפחתו נאלצים לנדוד מן האזור הצפון-מזרחי של המדינה עד לסאו פאולו הרחוקה בתקוה למצוא פרנסה. זהו סרטו הראשון של גיאני אמיקו והוא משתמש כאן בטכניקה שהשתמש בה לפניו רנאר, רוסליני וגדאר — שילוב בין חומר דוקומנטרי מצולם לבין ספור פיקטיבי מביים. אלא שאמיקו צועד צעד אחד קדימה. ייבור הסרט יוצא מדיפעם מן התפקיד אותו הוא מגלם ופוגה ישירות לקהל. (87 דקות).
 דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית.

2.2 **יום שלישי** 19.00
 19.00 **מולייר (צרפת 1978)**

MOLIERE

Ariane Mnouchkine

בימאי: אריאן מנושקין
 שחקנים: פיליפ קובר, ג'וזפין דרן, ברגייט קאטיון, קלוד מרלין.
 סרט רחב ריעה של בימאית התיאטרון הצרפתיה הנודעת אריאן מנושקין, מייסדת תיאטרון השמש. הסרט מגולל את סיפור חייו של מולייר מילדותו ועד מותו, דרך סיפורו מתגלה צרפת של המאה ה-17, מחיי החצר של המלך לואי ה-14 ועד לרלח העם. (250 דקות דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

2.2 **יום רביעי** 19.00
 19.00 **החתונה היפה (צרפת 1982)**

LE BEAU MARIAGE

Eric Rohmer

בימאי: אריק רוהמר
 שחקנים: ביטאריס רומאן, אנדרה דוסוליייה, אריאל דובאסל.
 צעירה המואסת בחיי הרווקות ובמאהבה הנשוי מחליטה ללבוש לעצמה בעל. בחירי ליבה, עידי המצויד בכל הכישורים הנדרשים מסרב ליפול ברשתה. בטכניקה המיוחדת לו מבזיל רוהמר את הסרט עד לשיאו המבריק, זהו קומדיה מודרנית "הסרטים שאני עושה מצויים על גבול בין הרצינות להומור. מצאתי שאנשים לוקחים את סרטי ברצינות רבה מדי, הם לא צוחקים מספיק..." (97 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית) (הקרנת הסרט מותנית בביקורו של רוהמר בארץ).

21.3 **ג'זבל (ארה"ב 1938)**

JEZEBEL

William Wyler

בימאי: ויליאם ויילר

DIE MARQUISE VON O

Eric Rohmer

בימאי: אריק רוהמר
 שחקנים: אדית קלבר, ברנו גאנץ, פטר לודר.
 בגישה ויואלית רעננה, בסגנונו הקולנועי — ספרותי המיוחד ובשפה הגרמנית, כדי להשאיר נאמן ככל האפשר למקור הספרותי. מעביר רוהמר לקולנוע את יצירת המופת של היינריך פון קלייסט. העלילה מתרחשת בסוף המאה ה-18 בעת הפלישה הרוסית לצפון איטליה. אלמנה יפיעה ומכובדת, אם לשני ילדים, מפרסמת מודעה בעיתון מקומי בעזרתה היא מקווה למצוא את אבי בנה אותו אין היא מכירה. (102 דקות. דובר גרמנית תרגום לאנגלית).

29.1 **מוצ"ש** 19.30
 19.30 **קאובוי של חצות (ארה"ב 1969)**

MIDNIGHT COWBOY

John Schlesinger

בימאי: ג'ון שלזינגר
 שחקנים: דאסטין הופמן, ג'והן וויט, ברנדה ואקאר.
 דרמה חברתית יומרנית ודחוסה על אמריקה שאין לה כל יחס לחייד ולחלש. עשוף כלים צעיר ומטופש מטכסס מגיע לניו-יורק כדי לכבש את העיר הגדולה ושוקע בבדידות מנוונת ממנה מציל אותו היחיד שהצליח להגיש — צעיר חולני ועלוב. (113 דקות).

21.30 **מפיסטו (הונגריה 1981)**

MEPHISTO

Istvan Szabo

בימאי: אישטבן סאבו
 שחקנים: קלאוס מיהה ברנדאור, אילדיקו בנשאגי, קרין בויד.
 אדפטציה לרומן מאת קלאוס מאן שהשלוכותיה רחבות יותר מאלו של הרומן. גיבור הסרט הוא שחקן גרמני שהקריירה שלו מתחילה בתיאטרון שמאלני ועם עליית הנאצים לשלטון הוא הופך למשרתם הנאמן מבלי לאהור אותם. (140 דקות).

21.30 **אנטוניו מהמתים (ברזיל 1969)**

ANTONIO DAS MORTES

Glauber Rocha

בימאי: גלאובר רושה
 שחקנים: מאוריצינו ד'ואלה, אודט לארה, הוגו קארבנה.
 סרט ברזילאי שזכה בפרס הגדול בפסטיבל קאן. פאנורמה על חיי העם הנדכא בברזיל מבעד לעיני גבור עממי, מעין רובין הוד ברזילאי. אנטוניו, גבור הסרט נשכר ע"י בעל אדמות ללחום באיכרים המתכננים מרד ועובר עם הזמן לצידו השני של המתרס. (95 דקות). (דובר פורטוגזית תרגום לאנגלית).

31.1 **יום שני** 19.00
 19.00 **פרסיבל לה גלואה (צרפת 1978)**

PERCEVAL LE GALLOIS

Eric Rohmer

בימאי: אריק רוהמר
 שחקנים: פאבריקס לוצ'יני, אנדרה דוסוליייה, לאנג בולנג'ה.
 עיבוד מסוגנון ולא ריאליסטי של מעללי הגבורה של פרסיבל, מאביחיו של המלך ארתור, ע"פ כתביו של כרטיין דה טרואי מהמאה ה-12. רוהמר ניסה לשחזר את ציורי ימי הביניים על מנת שישמשו רקע לטקסט שלרעת רוהמר הוא "אחד היפים ביותר ובספרות הצרפתית". (138 דקות. דובר צרפתית תרגום לאנגלית).

שלוחה לסינמטק בבית התפוצות

שחקנים: בט דיוויס, הנרי פונדה, ג'ורג' ברנט. מהגדולות והטובות במלחמות הרומנטיות של שנות ה-30. בט דיוויס (אוטקר על הופעתה בסרט) מגלמת דמות של נערה דרומית הגורמת לתסבוכת רומנטית עקב הקפריזות והנורחות שלה. התסריט מצוין וכמוהו צוות השחקנים ובמיוחד בט דיוויס שהתמחתה בגילום דמויות לא מתקתקות. (100 דקות). (דובר אנגלית ללא תרגום).

בינואר יפתחו הסינמטק בשותף עם בית התפוצות את המדור היהודי במסגרת זו יוקרנו סרטים שנושאים המרכזי יהדות ויהודים. בין הסרטים שיוקרנו יהיו סרטים נדירים שיובאו מחו"ל במיוחד. כל ההקרנות תתקיימה בבית התפוצות. חברי הסינמטק יהיו זכאים להנחה במחיר כרטיס הכניסה. הסרט שיפתח את שלוחת הסינמטק בבית התפוצות, בבכורה ארצית יהיה: "תמונות לנגד עיני" IMAGE BEFORE MY EYES. סרטו של ג'וש ואלצקי שנעשה ב-1980. ספור תיעודי על חיים ותרבות יהודית בפולין. פרק בהסטוריה היהודית שנקטע בברוטאליות על ידי הנאצים. הסרט הוקרן בפסטיבל לקולנוע יהודי בארה"ב והוקרן במשך שבועות רבים. הבקורת קבעה שזהו סרט חובה לא רק לכל יהודי אלא לכל אדם. פרטים ושעות ההקרנה יפורסמו בקרוב.

תודתנו למרכז התרבות האמריקאי, שהעמיר לרשותנו את הסדרה: הבמאים האמריקאים הגדולים. תורה מיוחדת לגב' לילי עובריה על סיועה הרב להכניות הסינמטק.

דמי חבר לשנה 250 שקל
לחילום, נעור וסטודנטים 200 שקל
מנזי זוגי 400 שקל

מיקוד
עיסוק
נא לצרף תמונת פספורט
בלי תמונה לא תקבל ההרשמה.

לכבוד
הסינמטק הישראלי
ת.ד. 23070
תל-אביב 61230
אבקש לצרף אותי כחבר בסינמטק תל-אביב.
הנני מחדש בזה את החברות בסינמטק
שם כתובת
ת.ז. טלפון

נא לצרף כרטיס החבר הישן

הערות:

1. אין הסינמטק אחראי למצב הטכני ולאורכם של הסרטים. (אורכם של הסרטים שמצויין בתכניה הוא אורכם המקורי בלבד).
2. שינויים בתכנית אפשריים, נא לעקוב אחרי הפרסומים בעתונות ובאולם הכניסה לסינמטק.
3. כל הסרטים מלווים בתרגום לעברית, אלא אם כן צויין אחרת בתכניה.
4. הקופה נפתחת שעה לפני תחילת ההקרנה.
5. עד עשרים דקות לפני תחילת כל הקרנה — מכירה לחברי הסינמטק בלבד. (אלה שאינם חברים יוכלו להתחיל לרכוש כרטיסים רק לאחר החבר האחרון שהגיע למקום בזמן המיועד לחברים).
6. רכישת כרטיסים מראש, לחברי הסינמטק בלבד — במשרד הסינמטק, בנין עירית תל-אביב קומה 11 חדר 1157 ביום ג' ו-ו' בין השעות 09.00-13.00 ומדי ערב בקופת הסינמטק.
7. כל חברי הסינמטק זכאים להנחה של 50% בקולנוע "גורדון" עד רבע שעה לפני תחילת ההקרנה.
8. כרטיסי הנחה לתלמידי "הקאמר" להשיג בקופת הסינמטק, לחברים בלבד.
9. חברי הסינמטק לא יוכלו לרכוש בקופה יותר מ-2 כרטיסים בפעם אחת.
10. חניה לכאי הסינמטק, גם מאחורי בית מפעל הפיס רח' ליאונרדו דה וינצ'י.

הודעות לחברי הסינמטק:

סרטים קצרים במכון גתה
17.1- וב-19.1 בשעה 20.30 יתקיימו שני מפגשים עם מר הילמר הופמן רש אגף התרבות של פרנקפורט. ב-17.1 ערב סרטי אנימציה קצרים.
וב-19.1 ערב סרטים דוקומנטריים קצרים. לפני כל תכנית תנתן אקדמה באנגלית.

כניסה חופשית.

תכנית חודש ינואר בשג' צרפת בשיתוף עם הסינמטק התל-אביבי:

8.1	19.30	"התפוצות" (1979) במאי: ל. דיינמן עם: מ. פיקולי
11.1	19.30	"מסתורי החופש" (1974) במאי: ל. בוניאל עם: מ. פיקולי
15.1	19.30	"מתופל" (1977) במאי: ג. רופו עם: מ. פיקולי
18.1	19.30	"ילדים מפונקים" (1976) במאי: ב. טברניה עם: מ. פיקולי
19.1	19.30	"היפה והחיה" (1976) במאי: זאן קוקטו עם: ז. מארה
25.1	19.30	"חזרה לבית אבא" (1981) עם: מ. פיקולי
29.1	19.30	"ספור מוזר" (1981) עם: מ. פיקולי

כל הסרטים מלווים בתרגום לאנגלית

ימי עיון

ימי עיון בנושאי קולנוע, מאורגנים ע"י המכון הישראלי לקולנוע.
שחרי קולנוע המעונינים בפרטים נוספים יתקשרו לטל: 280628, 287198.

דש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

אוכלים את ראול (ארה"ב 1982)

בימאי: פול בארטל
תסריט: ריצ'רד בלקפורט, פול בארטל; **צילום:** גרי תיילטס; **עריכה:** אלן טומאיאן; **מוסיקה:** ארלון אובר; **הפקה:** אן קימל; **שחקנים:** פול בארטל, מרי וורנוב, רוברט בלטון, דן בארוואס, סון סיגור, באק הנרי, רלף בראון, אדי מקקלורג, אד ביגלי, המילטון קמפ, אלן ריץ, אורף: 83 דקות. **הפצה:** סרטי גלעד.

פול ומרי בלנד הם זוג נשוי מאושר בחלקו. הם גרים בלוס אנג'לס, הוא סוחר ירקות, היא אחות בבית חולים. מאחדת אותם שנאתם למין ואהבתם למוזיקה. הם חולמים לפתוח מסעדה לאנני טעם. החלום הורוד שהגשמתו נראית בלתי אפשרית הופך לאפשרי. כשהשניים מחליטים בטענות "סונגרי" שיכור שנקלע לדירתם. בעקבות המקרה הם מפרסמים מודעה בעיתון פורנוגרפי ורורצחים את סוטי המין המגיעים לדירתם בעקבותיה. בעזרתו של ראול, פושע מקסיקני קטן, הם נפטרים מהגויות וכספי הנרצחים עוברים לקרן לטובת המסעדה. אלא שראול החומד במרי ומתערב יתר על המידה בעסקי בני הזוג הופך לאבן נגף.

פול בארטל שהיה ידוע עד לסרט זה בקרב חוגים מצומצמים של סינפליים בשל סרטי ה"ב" שלו, סרטים כמו "חלקים פרטיים" או "מרוץ המוות 2000" (שהוצג זמן קצר בארץ מבלי שיעורר כל תשומת לב), מעיז כאן כרטיס ביקור העשוי לצרפו אל יוצרי הסרטים הממוסדים, זוהי פארסה שחורה המזכירה קומדיות מקבריות כמו "ארסניק ותחרה ישנה" ("כוס התרעלה" כפי שנקרא בארץ) או את המחומר המצליח "סוויני טוד". בניגוד לסרטים הלייזרניים ותיקים זהו סרט העשוי ברשלנות וחובבנות מכוונים ההופכים בסופו של דבר לחלק מסגנונו של הסרט. זוהי פארודיה על דרך החיים האמריקנית המתבטאת במנהגי הזוג המרובע הישן במיטות נפרדות וחי בין רדיטים מזויזעים בסגנון שנות החמישים ומנצל לטובתו את שגעונות המין של תושבי ערים. עד כמה שהדבר נראה מזורז השעשוע ממהתלה בלתי מחייבת זו נובע דוקא מהאוילות, הוולגריות, המשחק המוגזם והיחס הלא איכפתי לערכי מוסר ולחיי אדם.

■ דניאל ורט

אות קין (ישראל 1982)

STIGMA
בימאי: אורי ברבש
תסריט: ערן פרייס **צילום:** דניאל שרון
עריכה: עדה לפיד **מוסיקה:** יוני רכטר **שחקנים:** ארנון צדוק, דליק וולניץ, עופרה ויינגרטן, רוברט פולק, רות הרל"פ. **הפצה:** סרטי מטלון. **אורך:** 105 דקות.

אהוד מעיין (ארנון צדוק), הוא צעיר תל-אביבי המשחחרר מאישפח בבית חולים לחולי נפש. בצאתו, הוא מוצא את חברו (דליק וולניץ), המנסה לעזור לו בצורה כמעט כפייתית, ומגלה שאשתו (עופרה ויינגרטן) חיה עם גבר אחר. באותו זמן ניקרת אהוד לשירות מילואים ממושך ברמת הגולן, ערב מיבצע ליטני. במהלך המילואים, מתמדד אהוד גם עם בעיותיו כאיש צבא וגם עם המשברים האישיים שלו בבית.

ערן פרייס ואורי ברבש עשו יחד עבודות נאות לטלוויזיה ("יחסים לכל החיים"), מגישים כאן כרטיס ביקור קולנועי ראשון, שבו אין התוצאות משתוות לכוונות של השניים. התסריט דל, רופס, וכפיר. אין כאן סיפור של ממש אלא מעצים שונים שבורחם אגבם משכנעים. אין אנומורפיה מספקת על המיות, ובמיוחד מקופחת הדמות של דליק וולניץ, שעושה עוול לשחקן רגיש וסימפטי זה. אין ירדעים רבד על עיסוקיו של אהוד מעיין במיסגרתו האזרחית, יש רק שברי מידע עליו ועל מהלתו. גם הסיום המסורפל אינו תורם לאיכותו של הסרט. אורי ברבש מתמדד כאן במאמצים

רבים עם תסריט בלתי-אפשרי, ומביים אותו כסרט טלוויזיה סגור ודחוס, בסגנון כמעט תיעודי. התוצאה מזויפת. לא דראמה מן החיים, ולא משהו גדול מן החיים, כמו בקולנוע. פה ושם, מצליח הבימאי להוציא רגעים יפים עם הרבה חום ואהבת אדם — זה מרגש במיוחד בסצנת המיפגש בין החיילים לבין העולות החדשות באולפן. אולם בסופו של דבר, יש כאן מילכוד של תסריט בלתי-אפשרי שאינו מאפשר לגיבור להתמודד עם מציאותו. וימומית, שצריכה להיות הויתר האמיתית להתמודדות עם הבעיות הקשות. המילואים מהווים אולי מיסגרת קומפאקטית, מבחינה דראמטית, אבל בלתי-מספקת מבחינה ריאלית. עיקר הצלחת ברבש, הוא בהפקת מישחק מעולה מארנון צדוק בתפקיד הראשי, הן עיצוב נאה של דמות אשתו, בידי עופרה ויינגרטן. דליק וולניץ ראוי רק להשתתפות בעצר.

■ שאול שיר-רן

אני אוהב אותך (ברזיל 1980)

EU TE AMO
בימאי: ארנאלדו ז'אבור
תסריט: ארנאלדו ז'אבור
צילום: מורילו מאסקס
עריכה: מאיר טאוורס **מוסיקה:** ציקו בארקה דה הולאנדה, טום ז'ובים, סזאר קאמארגו מאריאנו. **שחקנים:** סונייה בראגה (מיניקה), פאולו סזור פראיו (פאלו), ורה פישר (ברברה). **הפצה:** סרטי גלעד. **אורך:** 110 דקות.

אשתו של בעל מיפעל ליצור חיות שפשט את הרגל, עוזבת אותו לאנחות, בדירת הגג שלו. בריו דה ז'אנירו, עם כל מכשירי הוידאו שעמם הוא משתעשע. תחילה, מעביר הגבר את זמנו בצפייה חוזרת של רגעי האושר שהיו לו עם אשתו, על מסכי הטלוויזיה, ואחר-כך, כשהוא מתאווש, הוא מומין לדירה נערה שגשג במקרה. לנערה המעמידה פני יאנית, אך אינה כזאת, יש בעיות משלה, אחרי שאהובה, טייס נשוי, עזב אותה כדי לשוב לאשתו לחקות. המיפגש בין הבעל הנטוש והמאהבת שניזונה מתחיל כטון ציני, כאשר השניים מנהלים דו-קרב אירוטי. הם משחקים משחקי אהבה שונים אבל בסופו של דבר הם מגלים רגש אמיתי שנוצר ביניהם. בסוף הסרט יוצאים השניים במחול, כדי לחגוג את אהבתם החדשה.

חיצונית ודרמטית, מזכיר סרטו של ז'אבור את הטאנו האחרון בפאריס של ברטולוצ'י, אלא שכאן הגישה יותר צינית ופחות פסימית מזו של הבימאי האיטלקי. ז'אבור מצליח לשלב במהלך הסרט הרבה אמירות על החברה הבורגנית בארצו ועל זיקתה למערב. החלום המערבי של כסף, טכנולוגיה ומין ניראה כאילו גדול על החברה הברזיליאנית שקרובה עדיין יותר לגינג'ל הפתוח מאשר לפאר של בריו. ז'אבור מלגלג, אם כן על ההתפרסות, ההתמכרות והרצון לחקות את המערב, שפשט בכורגנות על ארצו.

זהו סרט עם הרבה מין ושעשועי טכנולוגיה, ושנה המרכיבים מנתלים כדי להפוך את הסרט להצלחה קופתית, וז'אבור הצליח בכך במלוא מובן המילה. אולם הקהל נסחף יותר אחרי הארטיקה שבסרט, ולא אחרי היצד האידיאולוגי שלו. האמת היא שלקהל לא נח לשמוע דברים לא נעימים על עצמו, ולז'אבור כנראה לא איכפת אם הוא שומע או לאו. הוא מעניק כאן לצופה חוויה בלתי רגילה, כשהוא נעור בחופשלה מהמתמ של סונייה בראגה, שהיא בעלת נוכחות מניית מחשפלת. בעידן שאין בו אלילות מין, היא תופעה יוצאת דופן. פאולו סזאר פראיו משכנע ונוגע ללב, וורה פישר, כאשתו, בתפקיד קטן יחסית, היא סכסית ואפקטיבית כפי יש רק ז'אבור מסוגל להעביר תכונות אלה על הברזילאים.

■ שאול שיר-רן

טי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

חדש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

בדרך למקום אחר (צרפת 1980)

UN MAUVAIS FILS

dir: Claude Sautel

בימאי: קלוד סוטה
תסריט: קלוד סוטה, דניאל ביאסיני, ז'אן פול טורוק (על פי ספור מאת ביאסיני); **צילום:** ז'אן בופטי; **עריכה:** ז'אקלין תיירו; **מוסיקה:** פיליפ סארד; **הפקה:** אלן סארד, רולן ג'יראר, שחקנים; **פטריק רוזר,** איב רובר, בריגיט פוסיי, ז'אק דופילי, קלייר מווייה, אנדרה ז'ולין, רידי פונטרמולי, פייר מגולן, אטיין שיקו. **אורך:** 110 דקות. **הפצה:** יעקב בוארון.

ברונו שב לצרפת מארה"ב שם היה אסור במשך חמש שנים בעוון מסחר בסמים. הוא מגיע לבית אביו העובד כמנהל עבודה באתר בנייה. יחסי האב והבן מגיעים למשבר, כשהאב מאשים את בנו בהתאבדותה של הרעייה האם. ברונו מנסה להשתלב בחברה תחילה בעבודות דחק ולבסוף בחנות ספרים המנוהלת בידי הומוסקסואל מוזקן חובב אופרה. בחנות נקשרים קשרים רומנטיים בין ברונו לקתריין העובדת במקום שכמותו היא עוברת תקופה של הגמלות מסמים קשים.

קלוד סוטה מתעד בסרטיו את הבורגנות הצרפתית. בסרטים כמו "אלה הם החיים", "סזאר ורוזאלי", "וינסנט פרנסואה פול והאחרים" או "ספור פשוט" הביא נתחים מהוויי צרפתי "אהבות טונות" או משברים בחיי זוגות נשואים. אז כמו עתה הוא מרבה בסצנות מלל סביב לשולחן האוכל. ב"בדרך למקום אחר" (שם עברי לא ברור לסרט ששמו במקור "בן סורר") מציג סוטה מפגש בין שני דורות, התנגשות בין ערכי מוסר. הטרגדיה של האב והבן שבסרט היא שהשניים בסופו של דבר קרובים זה לזה אך החומות הנוקשות שבהן הם מסתגרים מאלצות אותם לעשות דרכים עקיפות עד שיעצאו נתיב זה אל ליבו של זה. סוטה הוא בראש וראשונה תסריטאי, כותב דיאלוגים אמנים, מיומנות שאותה רכש לעצמו עוד בימים בהם נודע כדוקטור לתסריטים. מעלתו השנייה של סוטה היא הדרכה נכונה של שחקנים. רומי שניידר, מישל פיקולי או איב מונטן יצרו בסרטיו תפקידים זכורים לטוב. יכולת הבימוי של סוטה לוקה בחסר. מי שיכול היה להפוך למשוררה של הבורגנות הצרפתית נותר בגדר טכנאי מקצוען, שאינו מתעלה מעבר להגשה של סיפור, סרטיו, במקרים הטובים, והסרט שלפנינו אינו יוצא דופן מבחינה זו, לא התעלה מעבר להייתם דראמות ריאליסטיות עשויות היטב. הדראמה ב"בן סורר" — משבר ביחסים בין אב לבן וסופו אהבה הנרקם בין שתי דמויות אבודות — היא אולי מרגשת ונוגעת ללב הרבה יותר על הנייר ממה שנראה על המסך. על חולשה זו מחפה משחקם הטוב של השחקנים הראשיים. איב רובר מצוין כאב הנוקשה, בריגיט פוסיי כקתריין המכורה לסם גם היא טובה, ול'יאן דופילי כבעל החנות טוב הלב יש רגעים יפים לא מעטים. אך יותר מכל זהו סרטו של פטריק רוזר, אחת הדמויות הבולטות בקרב הדור החדש של הקולנוע הצרפתי. בעת הצפייה בסרט לא ניתן להתעלם מהטרגדיה האישי של השחקן הנפלא הזה, שהביאה למותו בטרם עת.

■ דניאל ורט

בננה ג'ו (אטליה 1982)

BANANA JOE

dir: Steno

בימאי: סטנו
מפיק: דרבי אינטרנשיונל **תסריט:** מריו אמנדולה, סטנו, ברונו קירובי **צילום:** מינו אנטוניאטי **שחקנים:** באד ספנסר, מרינה לאנגר, מריו סקארטה, ג'אנפראנקו בארה. **הפצה:** סרטי גלעד.

בננה ג'ו (באד ספנסר) הוא הר אדם, פרא אצילי, דתי, עם חברת ילדים חסרי בית בג'ונגל של פרו. הוא משתמש כאביהם המאמץ וביחד הם מתפרנסים מגידול בנות, המשמשות להם כסחורה, ואותה הם מחליפים במידור, הנהר, תמורת מוצרי מזון, כלי בית, בגדים ועוד. צרותיו של ג'ו, אמריקאי שלא הכיר מעולם את הוריו,

מתחילות כאשר נובל מלשין על ג'ו שהוא סוחר ללא רשיון, האיש גדול המימדים, שלא ראה בחייו כסף ואינו יודע מה זאת סלובויה, יוצא למסע בתוך הביורוקרטיה הדרום-אמריקאית, כדי לזכות במימון הדרוש. בין השאר, הוא עובד כשומר סף במעדון לילה, שם הוא מכיר זמרת בשם דוריאן, ואותה הוא מערץ. הוא אפילו מתגייס לצבא וכמעט גורם למהפיכה, במאמציו לעקוף את הביורוקרטיה האופיינית של רפובליקת בננות. בסופו של דבר, מעליץ ג'ו לסלק את הנובלים, דוריאן הופכת למורה בג'ונגל ומקבלת באהבה את צביותו של מחורה המגודל.

סרט שמתאים להצגה יומית, ולילדים עד גיל 14. הבימאי משמש בכל תעלול אפשרי כדי לזכות באהדת הקהל, גיבורו הוא טוב כמלאך, אהובתו נראית אולי כזונה אבל היא טהורה ותמימה, הנבלים הם מרובעים ומגוחכים והאלימות היא בנוסח סרטי אנימציה מיושנים. הרבה מכות אבל זה לא מזיק לאיש. טטנו מחמיץ כאן הזדמנות לסאטירה על עימות בין פרא אדם לחברה מודרנית, והוא חוזר שוב ושוב על אותן הבידיוח הפושרות, כשהוא ניהור לא להרגיז איש. אבל גם כך, ראוי הסרט לתנאי הקרנה קצת יותר טובים מן המוצע לו בקולנוע מקסיס בתל-אביב, שם התמונה מוקרנת במיסגרת לא נכונה על המסך, ועוצמת הקול עולה ויורדת כשירירותיות.

■ שאלו שיר-קן

בעלי קצת בוגד בי (ארה"ב 1982)

A LITTLE SEX

dir: Bruce Paltrow

בימאי: ברוס פאלטרו
מפיק: רוברט דה לורנטיס וברוס פאלטרו **תסריט:** רוברט דה לורנטיס **צילום:** אלף בוד תלבושות: פאטרייה פון ברנדנשטיין **מוסיקה:** ג'ורג' דלוי עיבה: ביל אטלר **שחקנים:** טים מתסון, קיית קאפשו, אדוארד הרמן, ג'ון גלור, ג'ואן קופלאנד, סוזנה בלקן. **הפצה:** סרטי נח אורץ: 94 דקות.

מייקל (טים מתסון) סובל מן העובדה שכל אשה הפוגשת בו, מתיחסת אליו כאל אובייקט מיני. אחרי שהוא מתייעץ עם אחיו הבכור, הוא מגיע למסקנה שפתרון הבעיה הוא בנישואין כרת וכדין. הוא משכנע את אחת הידידות הותיקות (קיית קייפשו) להינשא לו, אם כי היא חושדת במניעיו, ואכן, עד מהרה מסתבר שהוא מתקשה לעמוד במיבחן. אשתו הטריה תופסת אותו בשעת מעשה, עם כוכבנית בסרט פרסומת שהוא מביים, ועוזבת אותו. מייקל המיואש מתייעץ שוב עם אחיו אבל אינו זוכה לראות את אשתו שוב. עד אשר אינה מחזירה לו כגמולו. הוא מוצא אותה במיטת ידד ותיק משכבר הימים.

זהו סרט המתימר להיות נועז אבל פונה בעצם לכל הקהל, בלי הגבלה, סרט בינוני המעלה נושא אשר מעניין תמיד, לכאורה: איך להתמודד עם חיי הנישואין, למרות הפיתויים שמחזיר. לו. אין כאן הפתעות, ברור מהתחלה שמייקל יבגד באשתו, ואילו היא תחזור אליו רק אחרי שתיכנס למיטת גבר זה. אי-אפשר בשים פנים ואופן לזהות את מקום ההתרחשות של הסרט, כאילו התכוונו עשוי לטשטש בכוונה את מיקומו. שני בעלי התפקידים הראשיים מתסון (שהופיע בצעירים, פרועים ושחובבים ואחר כך ב-1941) וקייפשו הם זהובים למדי ואילו אדוארד הרמן (שהופיע באדומים) זוכה לתפקיד כפוי טובה של מספק "רפליקות". יש פה ושם טיזת משעשעות, אך הן מעטות מדי, למרב הצער.

■ שאלו שיר-קן

רטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

צילום: אילן רחנברג עורך: דני שיק פסקול: יצחק קלפטר שירים: ברוס ספרינגסטין הפצה: סרטי שפירא אורך: 90 ד'. שחקנים: ענת עצמון, גילה אלמגור, יהורם גאון גבי עמרני, תיקי דיין, אייל גפן, מוטי שירן, אורי גבריאלי, אריה אליאס, גיטה לוקה, מוסקו אלקלעי, חנה זרון..

אליס היא אנונימית מודרנית. האיש שלה מושלך לבית הסדר ואליס מתיידדת עם בימאי טלוויזיה המחפש דמות מרכזית לסרט על שיקום יצאנית; הבימאי, יורם, קשור למפיקה שלו, הראה בעניינים כלות את היחסים המיוחדים המתפתחים בין יורם ואליס. יורם מעוניין באמת לשקם את הזונה, למצוא לה עבודה הגונה ולהכניס אותה לחיים חדשים. הסרט, שהיה העיקר, הופך לטפל ומה שנשאר זאת הבחורה עצמה אבל החיים. מסתבר חזקים יותר מרצון של בימאי זה או אחר ואליס חוזרת לרחוב ומוצאת בו את מותה, אחרי שראתה את האור.

יקי יושע היה בימאי מבטיח. ב"שלום, תפילת הדרך", סרטו הראשון, הציג נמונה, מבלבלת, אמנם, אבל תמונה שהצביעה על פוטנציאל קולנועי. אח"כ באו "סוס עץ" ו"העייט" עם הפרובלמטיקה והזעם, שני סרטים שהצביעו על הולדת יוצר, בעייתי ככל שיהיה ב"העייט" היו כהר געשים יפים מאוד, ביחוד בתחילת הסרטו והפיסה נכונה שבמהרה הישראל המצוי שחול התנהגותו.

לעומתם "כביש ללא מוצא" הוא גירסה, קולנועית ואישית של יקי יושע שלב שבו לא התמצא מעולם. יקי יושע רוצה לעשות סרטים שאנשים ילכו לראות. הוא יודע שרמה נמוכה, וחדירות אינם הכרחיים הישועה למרות שהעובר לפעמים. אבל הוא פונה לרבים הנמוכים ואינו מתאמצ לצייר את הדמויות כמו שהתאמץ לעשות בסרטים קודמים שלו. קשה לי להאמין שהוא עושה זאת בכונה משום שאין אדם המוציא תחת ידיו עבודה חותמת עליה (בייחוד בקולנוע) בלי שעשה את כל המאמצים לשפר אותה, בלי ששפך לתובה את כולו. "כביש ללא מוצא" הוא סרט רדוד ומרגיז, קשה לראייה — לעיתים משום שהוא כל כך שיטחני ולכן גם שיקרי, והו סרט המחליק על פני הרבים מבלי לרדת לעומקים. הבעייתיות שבו מתחילה בבחירת שחקניו, ונמרת בביצועים שלהם — בדרך ארוכה של טעויות. להוציא את ענת עצמון העושה כאן כמיטת יכולתה, מתאמצת ולפחות מתייחסת ברצינות לדמותה ומוכיחה שיש לה יסודות של כשרון, כל השאר פשוט אינם יודעים את אשר הם מעוללים לעצמם. יהורם גאון, על פיניסונים קנים וגיילה אלמגור אף שחקן מעולה (לפחות היה פעם כזה, לפני שנים) וגיילה אלמגור אף היא אינה קוטלת קנים. התופעה מתעצמת בהופעתה הקצרה של חנה מרון בסרט. מה זה, מי צריך את השמות הללו? שחקנים אחרים, מפורסמים מחזות היו עושים את המלאכה אולי טוב יותר. נכון — אם דמויותיהם היו כתובות טוב יותר. אם אכן כך נראה בימאי טלוויזיה אין פלא שהטלוויזיה שוב נראית בצורה כזאת. אבל יושע אינו עושה סרט דוקומנטארי על הטלוויזיה, אלא סרט עלילתי על החיים גם כאן הוא נכשל, אני מקווה — כשלון זמני.

■ גדי אורשר

כשנתונים קח (ישראל 1982)

בימאי: פרדי שטיינהארט מפיקים: ישראל רינגל ויאיר פרדלסקי תסריט: מיכאל גרינשטיין צילום: ניסים (ניצ'י) לויאון עריכה: עטרה הורנשטיין מוסקו אורך: 90 דקות מוסקוביץ (פזמונים) משה סחר כרויאגראפיה: שלמה רזמרין שחקנים: יעקב בודו, רחל דיין, קארול פלדמן, יעקב הלפרן, אירית מאירי, יהודית קוננפלד, אריקה פיפר. הפצה: סרטי רול אורך: 90 דקות.

אם יש קהל נאמן בארץ הזאת, זהו הקהל של תיאטרון היידוש. לא חשוב מה יציגו על במותיו — חשוב שיש הצגה, שיש שחקנים, יש דראמה, אם אפשר יש שירים ויש פיתרון "ידידישקייט". הקהל של תיאטרון היידיש הוא קהל מיוחד במינו — תמיד יבוא וימלא

המלודרמה לפסיכודרמה מודרנית. שוב בדומה לאלטמן הוא מוסיף לסרט גוון ציני בצורת משדרי טלוויזיה ברקע, דיווחי חדשות הסוקרים רעידת אדמה בבודפשט שבממלכה היו נפגעים רבים. שואה גדולת ממדים, שהדמויות העסוקות בבעיותיהן הקטנות אינן מתיחסות אליה.

■ דניאל ורט

יצאנית ושמה קתרין (צרפת-איטליה 1980)

LES AILES DE LA COLOMBE dir: Benoît Jacquot בימאי: בנואה ז'אקו מוריס ברנט תסריט: פלורנס דלאיי, בנואה ז'אקו. על פי סיפורו של הנרי גיימס צלם: אנו גוארנירי עריכה: דומיניק אובריי מוסיקה: פיליפ סארד שחקנים: איזבל הופרט (מארי), דומיניק סאנה (קתרין), מישל פלסידו (סנדרו), ז'אן סורל (לוקיירש) לולא בלון (סוזן). הפצה: סרטי שובל אורך: 95 ד'.

בבית מלך בוונציה מתאכנסת מארי, יורשת יתומה ועשירה בחברת הסנדקית שלה, סוזן. באחד החדרים הסמוכים מתגוררת נערה בעלת מוסר ירוד שהתודעה אליה כבר בשמו של הסרט (השם המקורי — "כנפי היונה"). הנערות מתידדות. סוזן בוטחת בקתרין ומגלה לה כי מארי חולה במחלה אנושה. קתרין מטיילת בחצרות ונציה ופוגשת את סנדרו, מבקר מוסיקה ופסנתרן חובב. קתרין זוממת להשתלט על רכושה של מארי וסנדרו מסייע לה במצפון נוקף.

שמו העברי של הסרט מדויק מבחינה עובדתית גם אם קתרין איננה בתה של "יצאנית הצמרת" (השם העברי לסרטו של לואיס בונואל, "יפהפית היום"). השם גם מתעלם מן הגיבורה האמיתית בסרט. "מארי היא היפה בכל היונים", אמרת קתרין לסנדרו בקול מלגלג. "היא פרשה עלינו את כנפיה והיא מוגנת עלינו". מודעת הסרט מצטיינת בסגנון אקלקטי, במקרה הטוב: שם הסרט קורץ לאינני הפורנו ומאיך גיטא המודעה מפתחת פזילה רצינית לעבר האוהדים של כוכבות הסרט (מוכרים הסרטים "הגן של פינצי-קונטיני ו"רוקמת התחרה"). אין פלא שמרוב עטיפות נרצות (מוטעות) הסרט נחנק. אם לא די בכך, בהעתק המוקדם בארץ גופף נופך אוונגרדי שאפילו בנואה ז'אקו לא חלם עליו: במשך כמה דקות, לאורך כחמש סצינות קצרות (מארי וקתרין בתנות התכשיטים) התרגום מופיע על התמונה באיחור.

את יצירותיו של הנרי גיימס אני מכיר מתור עיבדים קולנועיים. ביניהם מצויים "דייווי מילר" של פיטר בוגנבוץ' (תסריט: פדרריך רפאל), "מה שירע מורגן" של לוק באורו (תסריט: מרגריט דוראס) ו"החדר הירוק" של פרנסואה טריפו. ביסרטי השלישי, בנואה ז'אקו מנטרף אל הקולנוענים המנסים לתרגם לשפת הקולנוע את הניואנסים הרדיקלים של גיימס: אי-הבנות הגורמות סבל בל יתואר שאותו נושאים על בהונות, אהבה שאינה מתממשת במחלות נטולות מרפא. ראיתי את סרטו הקודם של ז'אקו, "ילדי הארון" (1977) וכבר שם הוא מתגלה כחלמידי המובזק של בריטן. מבחינה זו ישנה התאמה מלאה בין סגנונו הסגפני של ז'אקו לבין הכיוון הספרתי אותו בחר לעיבוד.

סנדרו מוחה על קרף רפה נגד תכנייה של קתרין: "כבר לא קיים דבר כזה, להתחתן עם יורשת עשירה. דברים כאלה קורים רק ברומינס למחות". זאת אזהרה נוספת לא לשפוט סרט על פי התקציר העיליתי שלו.

■ איל נגה

כביש ללא מוצא (ישראל 1982)

DEAD END STREET dir: Yaki Yosha בימאי: יקי יושע תסריט: יקי יושע וואלי תבור מפיקים: דויד שפירא ויצחק קול

טי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

צילומיתקרב של גבריות רגישה וסובלת. עם "פלש-בק" לילדה הייטנאמית עולה בלהבות הפצצה אמריקאית תוך שהוא עסוק בהשגת מטוס קרב ועל יותר למולדתו. רוברד מעמיק יותר, ככל הנראה — לא במכוון, למערבון העופתי שטחי, חסר יומרות, המשרת את מטרות המוצהרת של קלינט איסטווד, בעל חברת הפקה, הוליווד: "אני רואה את עצמי כספק בידור לקהל רחב". הוא הצליח בכך בחלק מן הסרטים הקודמים שהפיקה חברתו, כמו "עושה צרות" ו"חיסול בפטיטה", והוא מצליח גם בסריתו השמיני — "שועל האש". בעיקר בזכות חלקו האחרון של הסרט — טיסת גיבורנו במיג הגנוב מעל נופים ארקטיים והדו קרב הגורלי (המועתק למדי מ"מלחמת הכוכבים") עם הטיס הרוסי של חייו חס גיבורנו המטוסי, בעזרת מחשבים ואנימיציה, יוצרת קטע מרהיב ביופיו (ביחוד סצינה נפלאה של טיסה נמוכה מעל הים כששני קירותמים מתרוממים מאחורי המטוס).

שאר הסרט נראה כתיורן, לא מוצלח במיוחד, להסרת חלק זה. אלא אם הצופה ברט מתחסס אליו כאל חידון קולנועי ונהנה לזהות איוה קטע בו נלקח מאיוה סרט ידוע — החל ב"האדם השלישי" של היצ'קוק וכלה בסרטי במאים אתם עבד איסטווד כשחקן: דון סיגל ("הארי המוזהב") וסרג'יו לאונה ("הטוב, הרע והמכוער").

למרות התסריט והדמויות הבנויים בשטחיות פלאית, הקצב הסיפורי המישתנה וקטעי המלל המפוקחים, אפשר בהחלט להינות.

מאחר וההעתק המוקרן בארץ קצר ב-16 דקות מן הסרט המקורי, מצטרף "שועל האש" לסידרה הארוכה של סרטי מיסתורין המוקרנים בארץ ומשאירים לדמיונו של הצופה את הפיתרון למיסתורין — מה לעזוזאל, קרה בדקות המקוצצות??

■ צביקה אורן

על יערות עצי גומי ומתכוון להתעשר. "מפעלי המוות" חוסמים את הגישה אל אדמותיו במעלה הנהר. אבל לפיצקאראלדושי תוכנית.

הרבה השוואות נערכו בין דמותו של פיצקאראלדו לבין הרצוג. "המולי-אאידה" מפליגה באיור של שבטים עוינים, רוב אנשי הצוות נוטשים את הספינה גם על צות ההסרטה עבור תלאות רבות. השחקן הראשי המקורי, גייסון ווברדס, חלה וחזר לארה"ב לאחר חמישה שבועות צילומים. הרצוג נאלץ להתחיל במראשית של המרבה המזל ההקבלה איננה מלאה: המממים הגרמנים של הסרט כנראה נאורים יותר מסוהרי הגומי כפרו. הרצוג יצא מנצח מן ההימור הנמוך והיקר ביותר שנטל על עצמו.

פיצקאראלדו הוא פארוויה על סרט הראווה ההוליוודי. התעודן, לס בלנק, עקב אחרי מהלך הצילומים בסריתו "מעמסה של חלומות". הרצוג מצביע על הספינה התקועה למרגלות המדרון ואומר: "אתה יכול לראות שזו ספינה אמיתית, לא דגם מפלסטיק". בהוליווד היא דאי מפתקים בצילום מיניאטורה כדי לתאר את העלאת הספינה אל ראש הגבעה. במקום לטלטל את כובכי הארט למקומות מרוחקים היו מצלמים אותם באולפן ליד נופי פרא בהקרנת רקע. אצל הרצוג קשיי ההפקה הם חלק חיוני של הסרט, הוא מקרנת שההננסות בהם תעניק לסריתו איכויות נוספות. השלב ההגיני הבא כבר מתבקש מאליו: כל צופה שירצה להתבונן בסרט של הרצוג יצטרך להפעיל על פיגנת הר קרח.

"פיצקאראלדו" איננו סרט אתנוגרפי. הרצוג איננו מסתיר את בערותו לאינדיאנים: גנוף הסרט הוא קורא תגר על הזולות בלעדיים "הפרמיטיביים", מאידך, הוא איננו מתעד את אורחות חייהם אלא מטביע את המיתוסים הפרטיים שלו על תרבויות ונופים ורים.

■ איל ננה

שועל האש (ארדה"ב 1982)

FIRE FOX

dir: Clint Eastwood

מפיק/בימאי: קלינט איסטווד

תסריט: אלכס לסקר, וונדל וולמן, על פי ספרו של קריג תומס צילום: ברוס סרטיס (+9 צלמים +2 צלמי אנימציה). אפקטים: ג'ון דייקסטרה ("מלחמת הכוכבים") רוברט שפרד (+ צוות בן 17 אמנים). מוסיקה: מאוריס ז'אר. אפקטים קוליים: א. ר. מוראי, ב. אסמן, ב. הנדרסון. עריכה: פריס וובסטר, רון ספג. עיצוב רקעים: מייק ספיקר. מודלים: גרנט מק-קיון (+9 אמנים). עיצוב אמנותי: ג'ון גרייסמרק, אליין סידר. שחקנים: קלינט איסטווד, ווארן קלאק, קאי וולף, קלאוס לויץ, פרדי גונס, דימיטרה ארליס, ווארד קוסטלו, רתגלד לייסינג. אורך מקורי: 137 ד' אורך בישראל: 121 ד' הפצה: סרטי גלעד (האחים וורנר).

טיס הקרב האמריקאי הטוב ביותר שמרצאו רוסי (קלינט איסטווד) נשלף מביקתת התבודדותו, שבה הוא מוזע את סיוט וייטנאם שלו. הוא נשלף על ידי צמרת הכוחות המזוינים האמריקאיים והבריטיים כדי לגנוב מיג מפחיד, המכונה "שועל האש", שפותח על ידי הרוסים. מערכותיו המופעלות אוטומטית על ידי גלי חשיבה של טייסו מעניקות לרוסים יתרון צבאי מאיים. קלינט משתתן דרך אצבעותיו האורבות של הק.ב., בסיוע מחתרת יהודים חכמים המתים למות כריליעור לו. ואכן, הם מצליחים. קלינט מצליח. בסיומו של דו קרב מרדכי באפקטי דהר קלינט על מטוס הגנוב אל עבר המשמש השוקעת והמולדת הגאה.

עם קשר, מלאכותי אולי, בין כמה מן הסרטים שהוקרנו על מסכינו בשנה האחרונה, כולל "שועל האש", אפשר לפתוח חגיגת את ז'אנר סרטי ה"אגו": ז'אקלין ביסט עושה את הפכת "עשירות ופורסמות" בכיכובה כיפהפיה נחשקת-מוכשת-חכמה-רגישה; אלן דילון מפיך את "בעבור עורו של שוטר", ומביים את עצמו עם הרבה ליטופי מצלמה על יופיו וגבריותו; וכמובן — ברט ריינולדס שהפיק לעצמו את "שארק". קינט איסטווד עושה לעצמו הרבה

סינמטק — ירחון לענייני קולנוע
סינמטק תל אביב, סינמטק חיפה
מו"ל: "אייר", הוצאה לאור והפקות בע"מ
רחוב בוגרשוב 5 א', תל-אביב 63808
טל. 221057, 221081

מערכת: יוסי אורן, אלון גרנצ, עדנה פיינרו, דן פיינרו
גדי אורשר, איל ננה, צביקה אורן, שאל שיר-רון, דניאל ורט
סדר: עימוד הדפסה: סגל,
כל הזכויות שמורות למו"ל.

טי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש סרטי החודש

תשקיף ביקורת

שאל	כן	עונה	יחדה	רחל	דניאל	מאיר	אחרון	איתן	רחל	יחדית	
שאלון	פיינו (קטגוריה)										
***	**	**	●	**	*	*	*	*	*	**	אובלים את רגלי
***	*	*	*	**	*	***	**	***	*	**	את קין
***	**	**	*	●	*	●	***	*	***	*	אני אהב אותך
***	***		**	**	*	**	***	**	***		בדרך למקום אחר
*					●	●		*	*		בעלי קצת בוגד בי
●	**		●	*	●	*	**		*		דרכים נפרדות
					●	●	**		*		זאבי הים
	**		*	*	●	*	**		*		זכור את שמי
***	*	●	*	●	●	●	*	●	●	*	יצאנית ושמה קומיקן
●	●	●	●	●	●	●	*	●	●		כביש לליא מוצא
*	●	●	●	*	●	●	**	*	*	***	מהלך מהיר
***	**	**	***	**	**	**	**	***	**		מלכודת מוות
***	**	**	***	**	**	**	**	**	**		סעודה
***	**	**	***	**	**	**	**	**	**		פירקאראלדו
**	*	●	*	*	●	*	*	**	*	●	שועל האש

מיקרא: * * * * *
 טוב מאד * * * * *
 טוב * * * * *

הביקורת בוחרת בסרטי שנת-1982

הערה: הבחירה נעשתה מתוך סרטים שהוצגו בישראל מתאריך 1.1.81 ועד לתאריך 1.12.82, והיא כוללת רק אותם סרטים שהוצגו בהצגה מסחרית בבתי הקולנוע בישראל.

יהודית אוריין (לאשה) — לא על פי סדר עדיפות, לבד מן הסרט הראשון

1. חמסין, המישטרה חוקרת, כחום הגוף, נסיך העיר, אדומים, התפוצצות, במעגל ההונאה, לולה, נועה בת 17, שלושה אחים.

צביקה אורן (סינמטק) — לפי סדר עדיפות:

1. ממאו עד מוצארט 2. נסיך העיר 3. האדומים 4. נועה בת 17 5. החתיכות מקאליפורניה 6. ויקטור/ויקטוריה 7. חקירה לילית 8. אטלנטיק סיטי 9. וידוי אמת 10. רוק בחלל.

גדי אורשר (גלי צה"ל) — לא לפי סדר עדיפות פיצקאראלדו, קבקבי העץ, חמסין, נעדר, האגם המוזהב, אדומים, משהו שונה לגמרי, סערה, ימים אחרונים של אהבה, שלושה אחים.

רחל גורדין (הארץ) — לא על פי סדר עדיפות אלכסנדר, קבקבי העץ, פגישות עם אנשים חשובים, יום ללא מחיר, חמסין, רגטיים, של מי החיים האלה לעזעזל, האגם המוזהב, נועה בת 17, מתחת לאף.

איתן גרין (מוניטין) — על פי סדר עדיפות

1. קבקבי העץ 2. אדומים 3. ג'ורג'יה 4. שערי החופש 5. זכור את שמי 6. סערה 7. ויקטור/ויקטוריה 8. מתחת לאף 9. נועה בת 17 10. אوت קין.

אהרן דולב (מעריב) — על פי סדר עדיפות

1. קבקבי העץ 2. אלכסנדר 3. נסיך העיר 4. גאליפולי 5. נועה בת 17 6. קומדיה סכסית בליל קייץ 7. אטלנטיק סיטי 8. פיצקאראלדו 9. אדומים 10. האגם המוזהב.

נסים דיין (העיר) — על פי סדר עדיפות

1. קבקבי העץ 2. ג'ורג'יה 3. שערי החופש 4. שלושה אחים 5. החתיכות מקאליפורניה 6. גברים במבחן 7. הכסף המר 8. הברחה מניו-יורק 9. הקשר היהודי 10. ארתור.

דניאל זרט (להיטון) — על פי סדר עדיפות

1. ג'ורג'יה 2. קבקבי העץ 3. החתיכות מקאליפורניה 4. לולה 5. שלושה אחים 6. נועה בת 17 7. ויקטור/ויקטוריה 8. זכור את שמי 9. סערה 10. אהבה ראשונה.

איל נגה (סינמטק) — לא על פי סדר עדיפות

ארתור, נועה בת 17, האחיות ברונטה, אמריקה על גלגלים, אלכסנדר, נסיך העיר, משהו שונה לגמרי, רגטיים, קומדיה סכסית בליל קייץ, יצאנית ושמה קאתרין.

יגאל משיח (דבר) — לא על פי סדר עדיפות

קבקבי העץ, לולה, נסיך העיר, ביי ביי ברזיל, כחום הגוף, רגטיים, נעדר, חמסין, יום ללא מחיר, פיצקאראלדו.

רחל נאמן (כותרת ראשית) — לא על פי סדר עדיפות

אטלנטיק סיטי, גאליפולי, נועה בת 17, שערי החופש, קבקבי העץ, אלכסנדר, קומדיה סכסית בליל קייץ, חמסין, פיצקאראלדו, סערה.

יהודה סתיו (ידיעות אחרונות) — לא על פי סדר עדיפות

אטלנטיק סיטי, החתיכות מקאליפורניה, נועה בת 17, אדומים, נסיך העיר, סערה, אלכסנדר, קבקבי העץ, פיצקאראלדו, מהומה בהוליווד.

עדנה פיינרו (העולם הזה) — לא על פי סדר עדיפות

קבקבי העץ, סערה, נועה בת 17, גאליפולי, שלושה אחים, אדומים, אלכסנדר, חמסין, נסיך העיר, פיצקאראלדו.

דן פיינרו (ג'רוזלם פוסט) — לא על פי סדר עדיפות
קבקבי העץ, שלושה אחים, נסיך העיר, אדומים, נועה בת 17, ג'ורג'יה, אלכסנדר, סערה, הכסף המר, ממאו עד מוצארט.

שאל שור-רן (כל העיר) — לא על פי סדר עדיפות פרט לראשון
קבקבי העץ, אטלנטיק סיטי, גאליפולי, נועה בת 17, אדומים, ג'ורג'יה, נסיך העיר, ויקטור/ויקטוריה, רגטיים, פיצקאראלדו.

עירית שמגר (מעריב) לא לפי סדר עדיפות
שלושה אחים, אדומים, קבקבי העץ, נועה בת 17, חמסין, סערה, ג'ורג'יה, נסיך העיר, רגטיים, ארתור.

מאיר שניצר (העיר) — על פי סדר עדיפות
1. שערי החופש 2. קבקבי העץ 3. פיצקאראלדו 4. נועה בת 17 5. נסיך העיר 6. סערה 7. אדומים 8. הברחה מניו-יורק 9. גברים במבחן 10. הקשר היהודי.

סרטי השנה

1. קבקבי העץ — ארמנו אולמי
2. נועה בת 17 — יצחק צפל ישורון
3. נסיך העיר — סידני לומט
4. אדומים — וורן בייטי
5. סערה — פול מאזורסקי
- ג'ורג'יה — ארתור פן
7. פיצקאראלדו — זורנר הרצוג
8. חמסין — דניאל וקסמן
9. אלכסנדר — תיאו אנגלופולוס
10. שלושה אחים — פראנצ'סקו רוזי
11. שערי החופש — מייקל צ'ימינו
12. רגטיים — מילוש פורמן
- החתיכות מקאליפורניה — רוברט אולדהיץ
14. גאליפולי — פיטר וייר
- אטלנטיק סיטי — לואי מאל
16. ויקטור/ויקטוריה — בלייק אדוארדס
17. לולה — ריינה ווהנה פאסבינדר
18. ממאו עד מוצארט — מוריי לרנר
- קומדיה סכסית בליל קייץ — ווהי אלן
20. האגם המוזהב — מארק ריידל
- ארתור — סטיב גורדון

לכתוב ולצלם

קטעים מתוך האקדמה של אריק רוהמר להוצאת "ששה סיפורי מוסר" בצורת ספר.

איזה צורך יש לצלם סיפור, אם אפשר לכתוב אותו? ומה הטעם לכתוב, אם אפשר לצלם? שאלה כפולה זאת אינה התחכמות לשמה כפי שהיא עשויה להיראות. אני עמדת לנפיה לפני שהתחלתי לעשות את סיפורי המוסר. חשבתי על הנושא עוד בימים שטרם החלטתי אם אכן אוהיה איש קולנוע. אם פיתחתי בסופו של דבר את הרעיון לסרטים, זה משום שלא הצלחתי לכתוב אותם, לשביעות רצוני, בכתיבה. אם בכל זאת, כתבתי אותם — כפי שאפשר להיווכח בספר זה — זה רק משום שהייתי צריך לעשות זאת, כהכנה להסרטה.

השאירה של קולנוען מודרני, חו כמובן גם שאיפתי. היא להיות היוצר הבלעדי של יצירתו, תוך נטילת התפקיד המסורתי של התסריטאי על עצמו. אולם במקום ששליטה מוחלטת זו תהיה יתרון או גורם מרובה, היא מהווה לא פעם גורם מפריע. היותך ארון ליצירתך, בכל המישורים, היכולת להוסיף או לגרוע כראות עיניך או לפי צורך השעה, זה מעניק תחושה של כח משכר. עם זאת האחריות יכולה גם לשתק אותך. הקלות שבה אתה רשאי להחליטלכאן או לכאן, עשירה להיות מלוכדת. חשוב להתחיל לטכסט שכתבת בעצמך כאילו זה מוצר מוגמר שאין לנגוע בו, אחרת הסוף יהיה שגם אתה, היוצר, וגם השחקנים, תיכנסו לסחרחורת שאין ממנה מוצא. או, אם נוקטים בשיטת אילתור המצבים הדראמטיים והדיאלוגים, חייב ניכור זה מן החומר הקיים לבוא בשלב העריכה. במקום האות הכתובה באה התמונה המצולמת. עם זאת, אין ספק שקל יותר לצלם תמונות לפי סיפור נתון מראש, מאשר להרכיב סיפור מתוך תמונות שצולמו באקראי.

בתחילת דרכי, היתה זו דווקא האפשרות השנייה שקסמה לי יותר. חשתי שבסרטים אלה, שבהם יש לתמליל תפקיד מכריע, אחמין לחלוטין את ההנאה שבאילתור אם אקבע תמליל זה מראש ואשאר צמוד לו לכל אורך הדרך. בין אם אני מחבר הטכסט או שזה מישו אחר, הרעיון שאצטרך להיות משועבד לטכסט זה הרעיוע אותי, ובסופו של חשבון, הייתי מעדיף כבר להיות משועבד לטכסט זר — לא שלי. אולם בהדרגה הסתבר לי שהאמונה הזאת בבח המיקרה, שהיא חיונית למי שמאמץ את שיטת האילתור, לא התאימה כלל לדרך המתוכננת.

החמורה והקפדנית שנדרשה בסרטי. רק נס היה יכול להביא לתיאום מושלם של כל המרכיבים השונים, ואיש לא היה סולח לי על שנתיי אמן נס שכזה. זאת, מבלי להתחיל עדיין להלות האמצעים שעמדו לרשותו, מבחינה כלכלית, והכתיבו חסכותות על כל צעד. אס נוכח לומר שהשחקנים תרמו במיקרים אחדים, באספנית, במיוחד אבל גם בכיכרה של קלי ובלילה של אזל מוד, לעיצוב הדיאלוג הסופי. הרי בסופו של דבר הם למדו בעל פה טכסט מוגמר, שניכתב כאילו על ידי אדם זר, ולא בהתעצות עמם, ולעיתים על ידם.

יורשה לי להרחיב, בשלב זה, את הידועה. החרדה של דמויות המחפשות מחבר אינה אלא השתקפות של מועקת היוצר הניצב בפני עקרותו היצירתית, שאינה יכולה להסתגר מאחורי התהליך המיכאני במידה רבה — וארואיציות על נושא אחד — שנקוט כאן. מועקה זו באה לידי ביטוי בכל היצירה הקולנועית ולו רק משום שמאז קיים הקולנוע, הוא התגלה כמיפלט רעבה לנושאים, הבלועת את ארצרות התיאטרון, הסיפורת וההיסטוריה, מבלי להציע שום דבר בתמורה. ביתם למימדי הביזה, מה שהוציא הקולנוע מקרביו הוא אך מעט, איכותית וגם כמותית. ככל שנחפור, יסתבר לנו שאין תסריטים מקוריים: אלה שמתמרים להיות, אינם אלא חיקוי של יצירה סיפורתית או דראמטית, ממנה שאלו את הבעיות והמצבים האנושיים. אין בספרות הקולנוע, כפי שאפשר למצוא בתיאטרון, שום דבר שידמה ליצירה ממשית, המסוגלת להחזיק מעמד מול אלפי פרשניות שונות, ולהזמין תמיד פרשניות נוספות. בסרט, יחסי הכוחות מתהפכים: הבימוי שולט, הטכסט משרת. תסריט בפני עצמו, אינו שווה מאומה, ושלי אינו שווה יותר מאחרים. הוא רק מעמיד פנים של יצירה ספרותית, או נאמר, אפשר לחוש בו את הכמיהה להיות כזאת. יש בו משהו מן דוגמא של הריטוריקה הסיפורת מן המאה הקודמת, והוא מסתפק בכך, כאילו העדיף את מה שהתויר לדמיון על פני מה שהוא מציע, פראקטית. רק על בד הקולנוע מקבלים סיפורים אלה את המימד האמיתי שלהם ולו רק משום שהם מתעשרים בנקודות מבט נוספות, נקודת המבט של המצלמה שאינה זהה לזו של המספר. בטכסט הכתוב, חסרה הפירסקטיבה הזאת. עבודה נוספת, מאמץ נוסף, היו דרושים כדי להעניק צביון עשיר יותר, עיצוב מוגדר יותר, עומק פיזי רב יותר, לדמויות השונות כסיפורים. את העבודה הנוספת הזאת סירבתי לעשות, או, ליותר דיוק, לא הייתי מסוגל לעשות. אילולא היה זה כך, הייתי מסתפק בכתיבת הסיפורים ולא הייתי חש שום צורך לצלם אותם. כי, כפי שכבר אמרתי בתחילת דבר, איזה צורך יש להיות קולנוען, אם אפשר להיות סופר?

ברנאר ורלי ווון ב"אהבה אחרי הצהרים" של אריק רוהמר.

בט דייוויס: שחקנית בכל מאודה

בתמישה סרטים, הופיעה לצד שחקנים כמו ספנסר טריסי, ג'ורג' ארליס, דאגלס פיירבנקס הבן, כאשר הבימאי המופקד עליה על פירב הוא מייקל קרטיז, המהגר מהונגריה שזכה לתהילה מאוחר יותר הודות לקאזבלנקה.

חשיבות תפקידיה עלתה והלכה מסרט לסרט, ותקציבי הסרטים ויקרתם, הצביעו עד מהרה שהיא אחת הכוכבות הנוצצות ביותר העומדות לרשות חברת האחים וורנר. אל רשימת השותפים שלה בסרטים, נוספים שמות כמו לסלי הווארד (שאיחה הופיעה בככלי אנשי וכדינה המאובן), וארול פלין שמחזר אחריה באליזבת ואסקס. כשנישאלה מדוע הופיעה בכל כך הרבה סרטים באותה תקופה, השיבה: "פשוט רציתי לעבוד, חיפשתי אתגרים. חגן מזה, כניראה שלא היו אז די שחקניות טובות".

ואכן, בימים שהשחקניות חששו לקבל על עצמן תפקידים בעלי דימוי "שילילי", תפקידי שיכורות, זונות או מירשעות, דייוויס כאילו חיפשה אותם. היא עברה על כל תפקיד ברצינות תהומית והקפידה על כך שכל דמות שאוהה היא מכיאה אל הבר, תהיה קודם כל אנושית ותיפעל מתוך מניעים אנושיים. "אינני יכולה לעצב דמות שאינה קיימת במציאות", אמרה פעם בראיון טלוויזיה. "אף פעם לא נטלתי על עצמי תפקיד שבו לא התאפשר לי למצות את עצמי". זאת כניראה הסיבה לסידרת השערוריות שפרצו בינה לבין חברת וורנר, כאשר סרבה בעקשנות לקבל תפקידים שלא מצאו חן בעיניה, התקוממה נגד מעבידיה, ייצרה תקדים מסוכן כהוליווד. עם כל היריבות שבין החברות, היו גם מתחרותיה של וורנר מעוניינות לראות את ארבעת האחים מכניעים את הכוכבת הסרבנית, כדי למנוע אפשרות של התמרדות דומה גם אצלם בבית. סיומה של הפרשה היה ניצחון פורמאלי לחברה, אבל דייוויס בכל זאת זכתה רק לתפקידים שהיא העדיפה, ולכן הגיעה בסוף שנות השלושים ובשנות הארבעים לשיא הקריירה שלה. (השחקנית ששברה את האחים וורנר גם פורמאלי, היתה אוליביה דה האוורילנד, שתבעה אותם לדין, זמן קצר לאחר מכן, והכתה כמשפט).

בט דייוויס היתה ונשארה עד עצם היום הזה, דמות יוצאת דופן בעלת נוכחות קולנועית חזקה במיוחד. גברים יראים מפניה ונשים משתוקקות להגשים את אישיותה. לצד הנשיות השופעת ממנה, ברגעי עדנה, יש בה, בדרך כלל, משהו קשה, חמור, מאיים. מרתיע. מין נחישות דעת להגיע למטרה. אין זה רק בשל תפקידיה בסרטי אימים, שבהם הופיעה בחלק השני של הקאריירה שלה. "אני יודעת שגברים אינם חולמים עלי כמו שהם חולמים על מרילין מונרו, אולי משום שאני דמות אמיתית כל כך, שמבין להסתכל לה ישר בעיניים", אמרה פעם למראיין מן העיתון הצרפתי פרנסוא סואר.

שמה המלא הוא רות אליזבת דייוויס, היא נולדה ב-5 לאפריל 1908 בלוול, שבמדינת מאסאצ'וסטס. כבר בגיל צעיר החליטה שתהיה שחקנית. וכרגיל, איש לא יכולה היה להסיט אותה מהחלטותיה. עקשנותה היתה לה לרתועץ כבר מן הימים הראשונים, כאשר צורפה ללקת תיאטרון ברודוויי, אבל התנוכחה עם הבימאי הצעיר שהכין שם הצגה, ופוטרה. שמו של אותו בימאי היה ג'ורג' קיוקוד.

אולם לא אשה כבט דייוויס תתיאש מתקרית כזאת. עד מהרה מצאה את מקומה על בימות אחרות, ובגיל 20 כבר הופיעה בלהיט בשם כלים שבורים שהועלה בברודוויי. הדרך משם אל אולפני הסרטים היתה כמעט טבעית, באותה התקופה, ואכן היא עברה מבחני בד אצל "מ.ג.מ.", אלא שהאריה השואג, שהיה באותם הימים סמל היופי הזוהר, לא חפץ בשחקנית הצעירה. היא חצתה מיד את לוס אנג'לס, עברה מיבחני בד אצל יוניביסל, למרות שגם שם עיקם המנהל, קארל לאמלה, את האף על שהיא רחוקה כל כך מן היופי הקלאסי. בכל זאת, הופיעה בשנת 1931 בסרטת הראשון, האחות הרעה, לצד קונראד ניגל ושחקן אחר שעשה עדיין צעדים ראשונים בקולנוע, האמפרי בוגארט. שלא כרגיל, דייוויס שיחקה באותו הסרט דווקא את האחות הטובה.

בשנתיים שלאחר מכן, היא הופיעה בזה אחר זה, ב-11 סרטים, ובשנת היא עוברת לחברת וורנר, שם עשתה את רב שנותיה כהוליווד, ועמה ניהלה יחסים סוערים ביותר. כבר בשנתה הראשונה שם שולבה

בט דייוויס — "הכסף המר"

בין בשנים 1937-49, היתה בט דיוויס אחת הכוכבות הגדולות של הוליווד. קודם לכן, זכתה בפרס אוסקר עבור הופעתה בסרט אשה מסוכנת (1935) עתה היא זוכה שוב בפרס, על ג'יזבל, תשובת האחים וורנר לחלף עם הרוח. צריך אולי לציין שדיוויס חשקה מאד בתפקיד סקארלט או'הרה, אך לא זכתה בו. הרכילות טענה באותו זמן, שהמפיק דיוויד סלזניק דווקא רצה בה, אלא שהאלופן היה מוכן להשאילה, רק כתנאי שיפקידו את תפקיד רט באטלר בידי ארול פלין, ועל כך לא רצה סלזניק לשמוע. דיוויס עצמה טענה שלא זכתה לתפקיד "כי הוא ידע שאני לא סובלת אותו".

בכל מיקרה, הפקת ג'יזבל החלה אחרי שברור היה כי לא תקבל את התפקיד, וזכייתה באוסקר היוותה את התשובה ההולמת ליחס של סלזניק. אך לא היה זה התפקיד הבולט היחיד באותה תקופה. היא הופיעה עם אדוארד ג'יי רובינסון בקיד גאלאהאד ועם לסלי הווארד באני מחפש את האהבה, עם פול מוני היא כיכבה בכיווגרפיה של חוארז, היא הופיעה בעיבוד קולנועי של סיפור מאת סומרסט מודום, בשם המכתב (אחרי הצלחתה הקודמת בסיפור אחר של מודום, כבלי אנרש) וכמובן, בגרסה הקולנועית למחזה של ליליאן הלמן שועלים קטנים אם לא זכתה בפרסי אוסקר נוספים, הרי שמה התנוסס לעתים קרובות ברשימת המועמדות. "אינני חומדת פרסים", היא אמרה פעם. "אני מחפשת תפקידים שעניינו לי סיפוק". פרסים הם סמל לכך שהתפקידים העניקו סיפוק לזולת.

כתחילת שנות החמישים, זכתה לגלם את אחת הדמויות העסיסיות ביותר בקאריירה שלה, דמותה של שחקנית מודקנת הצופה בכל השחקניות הצעירות והרעבות החומדות את ירושתה ומקורם שתיכשל בקרוב. הסרט הכל אודות חווה של ג'וזף מאנקייביץ' הוא היום אחד הסרטים המפורסמים ביותר של התקופה.

בין הסרטים שעשתה אז, ובינתיים זכו לביצוע חזר, אפשר להזכיר את חברות ותיקות שבו הופיעה עם מרים הופקינס, ואשר נעשה מחדש לאחרונה. תחת השם עשירות ומפורסמות עם ז'אקלין ביטט וקאנדיס

ברגן, ואת החיטה בעמיתה, שבגלגולה החדש הופיעה קאת'רין הפבורן. מעניין שאת שתי הגירסאות המחודשות עשה אותו בימאי שפיטר פעם את דיוויס בנעוריה, ג'ורג' קיוקור.

שנות הששים הביאו עמם משבר עבור בט דיוויס. משום מה, היא ניראתה וזכתה תמיד ליחס של אשה מבוגרת מכפי גילה, ובהתקרבה לגיל החמישים, שעה שאחרות בנות גילה הופיעו עדיין בסיפורי אהבה למניהם, היא כבר ניכנה לחיצוניותה. ב-1961 הופיעה עבור פראנק קפארה בגברת ליום אחד, גרסה שניה לסיפור של ריימון ראניון על קבצנית המתחפשת למליונרית, בעזרת כל העולם התחתון, כדי לא לכייש את בתה. אחר כך, באין תפקידים אחרים, הסכימה להופיע לצד יריבתה הוותיקה, ג'יין קראופורד בסרט האימים של רוברט אולדרין מה קרה לבייבי ג'יין. הסרט זכה להצלחה מיסחרית עצומה ופתח דרך חדשה בפני כל מיני שחקניות ותיקות, שתפצו להארץ את הקאריירה שלהן. אוליביה דה האוולנד, אגנס מורדה, דבי ריינולדס, ואחרות, מצאו את עצמן עד מהרה בסרטי אימים למיניהם. אמנם, לא חסרו אלה שהתקפו את דיוויס והאשימו אותה שהיא הורסת את תדמיתה המופלאה מן העבר. "הזמנים השתנו", היא השיבה. "איני יכולה עוד לעשות מה שעשיתי אז. אבל גם בסרטים אלה אני משקיעה את כל מה שיש בי".

בעשרים השנים האחרונות הופיעה דיוויס בסרטים רבים. הן בארצות הברית והן באירופה. לא כולם שייכים עוד לתוצר היוקרה של התעשייה, אבל יש ביניהם פנינים שלא כדאי להתעלם מהן, כמו הכסף המר של קונצ'ניני.

על פרישה, היא אינה חולמת אפילו. "אשחק על הבמה ובסרטים כל עוד ירצו בי", היא מכריזה. ואכן, כאשר סוקרים את הקאריירה שלה, במבט לאחור מסתבר שקשה למצוא מעניינת או מגוונת ממנה. וגם אם קשה לעתים לאהוב את הטיפוס הנשי שהיא מייצגת, אי-אפשר שלא להתייחס בהערצה ובהערכה לכשרון ולאישיות שלה.

שאל שיר-רן

בית הספר לאמנות הקולנוע

THE TEL-AVIV FILM ART SCHOOL

מודיע על פתיחת קורסים בנושאים הבאים:

1. תסריטאות
2. עריכת פילם
3. תולדות הקולנוע
4. אנימציה
5. הסרטה
6. הפקה לקולנוע וטלוויזיה
7. סמינריון ברגמן.

בקורסים ישתתפו המורים והמרצים האורחים:

פרופ' בנימין קורצקי * ד"ר יריב בן-אליעזר *
 ד"ר אברהם גורדון * סער אביגור * אושרי אבן *
 זוהר * נחמן אינגבר * דוד גרינברג * נסים דיין *
 * אלן יעקובוביץ' * חיים מנור * שלי שנהב.

הקורסים יפתחו בתאריך: 1.2.83
 וימשכו 4 חודשים בשעות הערב בגימנסיה הרצליה בתל-אביב.

לכב' בית הספר לאמנות הקולנוע
 דח' ורמיה 6 תל-אביב 62642
 נא לשלוח לי פרטים על קורס מס' _____

7
6
5
4
3
2
1

מוחק את המיותר

שם _____

כתובת _____

טלפון _____

מיקוד _____

גיל _____

טלפון בית הספר כל היום 03-233493

משתלם לשלם ב- **ישראל אכר.ט.** **יהודה וקרית**

• בנק העולמי בע"מ • בנק המזרחי המאוחד בע"מ • הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ • בנק קונטיננטל לישראל בע"מ • בנק מסד בע"מ • בנק הבניה לישראל בע"מ

הגלייה
הסוגה
1982

אפשר להציע לך חברות?

בקיצור, מה אתם יודעים. תמיד משתלם לשלוח כרטיס פס אדום. אם עדיין אין לכם פס - הנוסו היום לבנק הפועלים ושאלו איך מתקבלים לחברות פס אדום. ואם כבר יש לכם הציעו חברות לחברים שלכם!

וראים את הפס האדום הזה? מי שיש לו כזה בכיס - לא צריך הרבה יותר. כי הפס האדום אומר הרבה: הוא אומר חשבון בנק משל עצמך - אם אתה כבר בגיל 16 - ואפילו כרטיס בנק קט למשיכת מזומנים. והוא אומר הטבות אחרות לבני 12-18 כמו קסטה או תקליט חיום אין כסף, הגחות במופעים ובהצגות, שי מיוחד...

בוא לגדול איתנו.

בנק הפועלים

אבות קרמון שפרין נעמן